

Gwiazdy

Gwiazda to w przybliżeniu kuliste skupisko materii powiązanej grawitacyjnie. Cechy gwiazdy, a także przebieg jej ewolucji zależą przede wszystkim od masy początkowej.

Słońce jest gwiazdą przeciętną. Jego parametry traktuje się jak punkt odniesienia. Średnicę Słońca oznacza się symbolem D_s , masę – symbolem M_S , jasność absolutną Słońca – symbolem L_S .

Średnica Słońca to $D_S \approx 1,4$ mln km. Gwiazdy neutronowe mają średnicę około 40 km ($0,000\ 03 D_S$), a czerwone nadolbrzymy – $650 D_S$.

Masa Słońca to $M_S \approx 6 \cdot 10^{30}$ kg; inne gwiazdy mają masę od około $0,08 M_S$ do około $150 M_S$.

Jeżeli gwiazda ma masę większą od około $8 M_S$, może powstać gwiazda supernowa.

Temperatura powierzchni Słońca to około 6000°C ; temperatura powierzchni innych gwiazd wynosi od około 2000°C do około $40\ 000^\circ\text{C}$.

Jasność gwiazdy zależy od ilości energii wypromieniowywanej przez nią w jednostce czasu, czyli mocy wysyłanego promieniowania (którą nazywamy jasnością absolutną gwiazdy – L) i odległości gwiazdy od Ziemi. Jasność absolutna Słońca to w przybliżeniu $L_S \approx 3,8 \cdot 10^{26}$ W, a jasność absolutna innych gwiazd – od $0,04 L_S$ (słabe gwiazdy czerwone) do $1\ 400\ 000 L_S$ (jasne gwiazdy niebieskie).